

Emlékezzünk Müller Györgyre

Müller György 1917. október 13-án született Budaörsön és 2004. december 23-án hunyt el Lipcsében. E két dátum között, egy küzdelmes, de eredményes és gazdag életút rejlik. György egy öt gyermekes család utolsó fiaként jött a világra a Mester utcában. Édesapja Müller Antal pallér – ma úgy mondhatnánk, hogy építésvezető – volt Budapesten. Édesanyja Dierhold Anna a háztartást vezette és a családi szőlőt művelte. A szülők jó nevelést biztosítottak fiainak. Gyuri – a legkisebb, miután elvégezte az elemi (általánost) egy kereskedelmi iskolában leérettségizett. 1937-42-ig a Technikai Egyetemen agráripari tanulmányokat folytatott, agrármézőként diplomázott. Egy szemesztert elvégzett a pedagógiai szakon. A tanulmányi ideje alatt a Földművelődésügyi Minisztériumban gyakornokoskodott. Az államvizsga után növényvédelmi inspektor (felügyelő, ellenőr) lett Pest megyében.

A szépen ívelő pályát, sok sorsrástáshoz hasonlóan derékba törte a háború. Behívták katonának, orosz fogságba került. Akkor már házasságban élt Ébner Máriával, az utolsó budaörsi bíró lányával. A családja aggódva várta hazatérését, ami két év múlva megtörtént.

1947-ben részese lett az elűzetésnek. Az úgynevezett „orosz zónába” ke-

rültek, az egykori NDK területére. Ezután két évig a Grossenhain-Sachsen megyeházán szaktudására lapozva a földműveléssel kapcsolatos terosztály vezetésével bízták meg. Később egy kutatóintézet élén a burgonyanemesítésben ért el sikereket. Tanácsára a berlini Humboldt Egyetemen megalakult a mikrobiológiai részleg. 1955-től az egyetem igazgatóhelyettese, majd három évre rá a lipcsei (Karl Marx) egyetem professzora lett. Szakkönyvet írt, tudományos cikkeket publikált. A talaj fertőzőes betegségeivel, higiénés témákkal is foglalkozott. Előadásokat tartott külföldi egyetemeken, többek között Párizsban, Bécsben, Amszterdamban, Tokióban, Új-Delhiben, Ulan-Batorban, jó néhány dél-amerikai fővárosban és a „keleti blokk” összes államában. 1966-ban a kolumbiai Bogota, 1967-ben Kijev, 1971-ben Halle, 1983-ban Keszthely egyeteme választotta díszdoktorává.

Életcélja volt és a szíven viselte, hogy az ifjúság fejlődjön a tudományban. 1986-ban felvették a Magyar Tudományos Akadémia külsős tagjainak sorába a következő ajánlással: „Georg Müller a talajtermékenység – különösképpen a talajbiológiai – kutatások nemzetközileg elismert szakteintélye. Publikációi világszerte nagyraértékelték. Kiemelkedő ezek közül az 1965-

ben megjelent „Bodenbiologie” c. monográfia, amely a tudományterület eddigi eredményeinek egyik legszínvonalasabb összefoglaló kézikönyve. Tudományos tevékenységéért 1966-ban Álami Díjat kapott az NDK-ban. Hosszú ideig volt elnöke a Nemzetközi Talajtani Társaság Talajbiológiai Szakosztályának. 1974-78-ig a Nemzetközi Talajtani Társaság III. (Talajbiológiai) Bizottságának. A „Zentrallblatt für Mikrobiologie” c. nagytekintélyű folyóirat főszerkesztője, a hallei Luther Marton Egyetem tanára.

Müller professzor sokoldalúan elősegítette a magyar – kelet-német tudományos kapcsolatok fejlesztését, közös

mezőgazdasági kutatások kialakítását. Rendszeres résztvevője a magyarországi talajbiológiai, a „Georgikon Napok”-nak, és más tudományos rendezvényeknek.

De milyen volt a tudós, amikor hazalátogatott szülőföldjére, Budaörsre és felkereste a régi barátait? „Olyan közvetlenül és barátságosan és szerényen viselkedett, mint amilyennek ismertük a kitelepítés előtt” – mesélte Pfundt Vendelné Erszike néni. – „Feleségével, Micával egy osztályba jártunk, Gyuri és a férjem egy utcában laktak, és később mint házaspárok gyakran összejártunk, együtt kirándultunk. Tudtuk, hogy új hazájukban kínozza őket a honvágy. Amikor először hazalátogattak húslevest főztem metélttésztaival, utána a főttúshoz paradicsomszószt tálaltam – ez olyan régi budaörsi menü ünnepek alkalmával. Egyszer csak Gyuri megszólalt: – Te, Lizi ezt éppen úgy főzted, mint az édesanyám szokta – és a szeme tele lett könnyel. Igazi jó barát maradt élete végéig. Fiaink – György és Antal – közül az egyik orvos lett, a másik édesapja hivatását folytatja. Később, amikor már lehetett, meghívtak bennünket kétszer is németországi otthonukba. Sírját a lipcsei Südfriedhof temetőben felesége, fiai, menyei, unokái és dédunokái állták körbe.